

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van het Departement Zorg als de bevoegde dienst, vermeld in artikel 23, §1, eerste lid, §2, eerste, tweede en derde lid, en §3, en artikel 23/4, 5°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor de organisatie van de eerstelijnszorg. Om zowel de samenwerking binnen de eerste lijn te bevorderen alsook het zorgaanbod in kaart te brengen is een duidelijk regelgevend kader m.b.t. gegevensdeling nodig.

Het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders biedt voldoende juridische basis om deze gegevensdeling correct te laten verlopen.

In het verleden werden in de uitvoeringsbesluiten voor wat betreft de huisartsensector al enkele minimale gegevens benoemd om te delen met de overheid om het zorgaanbod voor wat betreft de huisartsgeneeskunde in kaart te brengen. Dit besluit brengt het bestaande juridische kader in lijn met de decretale rechtsgrond en volgt hierbij het advies van de Raad van State.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor de organisatie van de eerstelijnszorg. Zowel de organisatie van de toegankelijkheid van de huisartsenzorg als de gegevensdeling binnen het digitale zorg en -ondersteuningsplan vallen onder deze bevoegdheid.

Dit besluit behoort tot het beleidsveld gezondheids- en woonzorg, inhoudelijk structurelement 'woonzorg en eerste lijn'.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering hechtte zijn principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit op 8 december 2023 (VR 2023 0812 DOC.1653/1BIS) en gelastte de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin om over het voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC), de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en van de Raad van State, op voorwaarde dat het advies van de VTC geen aanleiding gaf tot de aanpassing van het door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde besluit.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens bracht op 18 januari 2024 het advies nr. 2024/003 uit.

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit heeft op haar zitting van 9 februari 2024 beslist om voor het ontwerp van besluit te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023.

1. Bespreking van het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna: VTC)

De VTC merkt op dat noch het ontwerp van besluit, noch de nota aan de Vlaamse Regering de rechtvaardigingsgrond vermelden in de AVG op grond waarvan de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC beveelt aan om dit toe te voegen aan het ontwerp van besluit of de nota Vlaamse Regering (randnummer 13). Bij deze kan bevestigd worden dat de rechtvaardigingsgrond van de gegevensverwerking "taak van algemeen belang" is, als vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de AVG, zoals opgemerkt in het advies door de VTC. Meer bepaald worden de naam en voornaam en de contactgegevens van de huisartsen (in opleiding) en hun praktijk opgevraagd om deze te kunnen contacteren teneinde hen een bevraging te laten invullen waarmee het aanbod van de huisartsengeneeskunde in het Nederlandse taalgebied in kaart kan worden gebracht.

De VTC is van oordeel dat het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) verplicht zal zijn voor de verwerking vermeld in het ontwerp van besluit (randnummer 26 en 27). In reactie op deze opmerking van de VTC kan geantwoord worden dat de opmaak van een GEB voorzien is.

De VTC beveelt aan om de contactgegevens van de aanvrager te verduidelijken (randnummer 32). De VTC verwijst hier naar de decretale bepaling, vermeld in het artikel 23, §2, eerste lid, van het decreet van 26 april 2019, namelijk de gegevens die worden verwerkt voor het doeleinde "de afhandeling en controle van de financiering om de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire praktijkvoering te ondersteunen". Deze persoonsgegevens worden echter niet verwerkt in voorliggend ontwerp van besluit. De gegevens opgenomen onder de decretale bepaling van het artikel 23, §2, eerste lid, werden reeds nader gepreciseerd bij het artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen. In het artikel 2, tweede lid, 8°, van dit besluit wordt bepaald dat volgende contactgegevens van de aanvrager worden bedoeld "a) het telefoonnummer" en "b) het e-mailadres".

Een verwerking van contactgegevens is in dit besluit wel voorzien voor het ontworpen artikel 8, eerste lid, 8°, b), van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen (artikel 2 van het ontwerp) welke stelt dat de huisartsenkringen “de contactgegevens van de actieve huisarts of huisarts in opleiding en van de praktijk waarin die werkt” bezorgen aan het Departement Zorg. Hiermee worden volgende persoonsgegevens bedoeld: het e-mailadres van de actieve huisarts of de huisarts in opleiding, het adres van de praktijk en het e-mailadres van de contactpersoon voor de praktijk. Om tegemoet te komen aan het advies van de VTC worden deze gegevens verduidelijkt in het ontwerp van besluit.

De VTC verwijst naar de bewaartermijn opgenomen in het artikel 23, §3; tweede lid, van het decreet van 26 april 2019 en vermeld dat deze bewaartermijn moet gemotiveerd worden in de nota VR zodat nagegaan kan worden of deze in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking (randnummer 42). Deze bewaartermijn werd echter reeds verantwoord in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over de organisatie van de eerstelijnszorg voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood, de zorgraden en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het digitale zorg- en ondersteuningsplan, de financiering van eerstelijnszorgaanbieders en voor beleidsdoelinden. In de memorie van toelichting bij dit decreet werd volgende verantwoording opgenomen bij de bewaartermijn:

“De gegevens zullen worden bewaard gedurende een termijn van maximaal tien jaar. Op basis van de door de eerstelijnszorgaanbieders ingevulde vragenlijsten, zullen kaarten worden opgesteld en rapporten worden opgemaakt. De vragenlijsten die hebben gediend voor het opmaken van deze kaarten en rapporten zullen gedurende een termijn van maximaal tien jaar worden bewaard om onderzoek op lange termijn mogelijk te maken. Brongegevens dienen gedurende deze periode beschikbaar te blijven om aanvullende analyses te kunnen uitvoeren en rapporten te kunnen opmaken om zo maximale beleidsrelevante gegevens te destilleren.”

De VTC beveelt aan dat de nodige maatregelen worden genomen voor de juistheid van de persoonsgegevens (randnummer 44). De nodige maatregelen zullen hiervoor worden genomen. Zo zal de juistheid van de persoonsgegevens onder andere worden gegarandeerd door de gegevens jaarlijks op te vragen (cfr. artikel 2 en 4 van het ontwerp). De concrete maatregelen om de juistheid van de persoonsgegevens te garanderen worden niet opgenomen in het ontwerp van besluit. Dit is niet opportuun (de Europese verordening en dus het artikel 5, lid 1, d), van de AVG, heeft rechtstreekse werking in de interne rechtsorde en zal dus van toepassing zijn). Bovendien zou dit de tekst van het voorontwerp te veel verzwaren.

De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerp van besluit aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen met betrekking tot de transparantie van de verwerking van de persoonsgegevens en de rechten van de betrokkene op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkene duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten (randnummer 46). Op deze opmerking van de VTC wordt niet ingegaan. Het is niet opportuun om de transparantiemaatregelen en de wijze waarop de betrokkene wordt ingelicht over zijn rechten te gaan verankeren in de regelgeving. De voorgestelde verankering door het VTC verhoogt de planlast en de daaruit voortvloeiende rapportageplicht voor de sector. De Vlaamse Regering wil net inzetten op een vermindering van deze verplichtingen. Uiteraard zal elke verwerkingsverantwoordelijke gehouden zijn om de nodige transparantie te verzekeren, conform het artikel 5, lid 1, a), AVG. Indien zou blijken dat de personen/instanties die belast worden met de taak om de personen wiens gegevens worden verwerkt te informeren over de rechten van de betrokkene of de gegevensverwerking deze taak niet uitvoeren, kan overwogen worden om deze taak als opdracht in te schrijven in de regelgeving.

Tenslotte verwijst de VTC in zijn advies naar de gepaste technische en organisatorische maatregelen die moeten getroffen worden voor de bescherming van de persoonsgegevens en wijst daarbij naar een aantal voorbeeldmaatregelen. Zij stellen dat gezien het belang van de vertrouwelijke en veilige communicatie van burgers met huisartsen het aanbevolen is naar aanleiding van de verzameling van de contactgegevens (voornamelijk de e-mailadressen), na te gaan of er geen voorwaarden moeten

worden opgelegd inzake veilige communicatie. Dit moet niet per se in het ontwerp van besluit worden opgenomen (randnummer 53). De specificering van de maatregelen moet evenmin in het besluit worden opgenomen, tenzij wanneer de Vlaamse Regering vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen (randnummer 54). Zoals voorheen gemeld zal er een GEB worden opgemaakt, waaruit zal blijken welke technische en organisatorische maatregelen moeten genomen worden voor een passende bescherming van de persoonsgegevens. Bij het concreet uitwerken van de technische en organisatorische maatregelen zal er rekening worden gehouden met de aanbevelingen van de VTC.

2. Bespreking van het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

De Gegevensbeschermingsautoriteit verwees voor het ontwerp van besluit naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023. De opstellers van dit besluit hebben dit advies grondig doorgenomen.

Naar aanleiding van dit advies werd vastgesteld dat de erkenningsvoorwaarde, vermeld in het ontworpen artikel 8, eerste lid, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen (artikel 2 van het ontwerp van besluit) eveneens van toepassing zal zijn op de huisartsenkring van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het doeleinde, vermeld in het artikel 23, §1, 3°; van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders heeft echter alleen betrekking op *“het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieders om hen een bevraging te laten invullen die het aanbod van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied in kaart brengt”*. Ook wat betreft het doeleinde *“het nemen van beleidsmaatregelen om de eerstelijnszorg te versterken”* bepaalt het voormelde decreet van 26 april 2019 dat voor dit doeleinde persoonsgegevens zullen worden verwerkt van de eerstelijnszorgaanbieders *“die actief zijn in het Nederlandse taalgebied”*. Er zullen dan ook geen gegevens worden verwerkt van eerstelijnszorgaanbieders actief in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Bijgevolg kan de erkenningsvoorwaarde, vermeld in het ontworpen artikel 8, eerste lid, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen ook niet van toepassing zijn op de huisartsenkring die als werkgebied het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad heeft. Er wordt voor deze huisartsenkring daarom in een uitzondering voorzien voor deze erkenningsvoorwaarde.

Eveneens wordt om deze reden een afwijking voorzien voor de huisartsen die niet actief zijn in het Nederlandse taalgebied op de voorwaarde vermeld in het ontworpen artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen (artikel 4 van het ontwerp).

Voor de volledigheid wordt hier nog de reden voor het niet meenemen van de eerstelijnszorgaanbieders uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de doeleinden vermeld in artikel 23, §1, 2° en 3°, van het voormelde decreet van 26 april 2019 meegegeven:

“Er wordt niet voorzien in een verwerking van de persoonsgegevens van de eerstelijnszorgaanbieders uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor het doeleinde het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieders om hen een bevraging te laten invullen die het aanbod van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied in kaart brengt.

Door de bevoegdheidsverdeling in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, kan de bevraging hier slechts worden afgenomen van de instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd als instellingen die uitsluitend behoren tot de Vlaamse Gemeenschap of de natuurlijke personen die op een vrijwillige basis een beroep willen doen op de ontworpen regeling, zonder dat zij daarbij moeten aangeven “te willen behoren” tot de Vlaamse Gemeenschap. Het doel van het betrokken artikel is om een rechtsgrond te bieden voor de verwerking van de persoonsgegevens van de eerstelijnszorgaanbieders voor dit doeleinde. Hierbij worden voornamelijk de eerstelijnszorgaanbieders natuurlijke personen beschouwd (zoals bijvoorbeeld de huisartsen), gezien

er reeds een voldoende zicht is door de Vlaamse Gemeenschap op het aanbod van de instellingen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd als instellingen die uitsluitend behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Gezien de Nederlandstalige eerstelijnszorgaanbieders slechts een klein deeltje vormen van het aanbod in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, zal voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad nooit het volledige aanbod van eerstelijnszorg in kaart kunnen worden gebracht, wat net het doeleinde is van de verwerking van de persoonsgegevens.

Bovendien moet worden opgemerkt dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad (GGC) eveneens projecten heeft lopen om het aanbod van de eerstelijnszorgaanbieders in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in kaart te brengen. Zij beschikken wel over de mogelijkheden om het volledige zorgaanbod van de eerstelijnszorgaanbieders natuurlijke personen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in kaart te brengen. Het is ook niet opportuun om de eerstelijnszorgaanbieders in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te gaan belasten met twee gelijkaardige vragenlijsten.”.

3. Andere wijzigingen

Naast de wijzigingen die het gevolg zijn van de adviezen van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit worden volgende wijzigingen aangebracht aan het ontwerp van besluit:

a) Wijziging van de inwerkingtredingsdatum

De inwerkingtredingsdatum werd vastgelegd op 1 januari 2025. Gezien de bevraging van de actieve huisartsen en de huisartsen in opleiding met het oog op het in kaart brengen van het aanbod van de huisartsengeneeskunde in het Nederlandse taalgebied reeds zal starten in het najaar van 2024, is het nodig dat de naam en voornaam en de contactgegevens en het RIZIV-nummer van de actieve huisartsen en de huisartsen in opleiding reeds vroeger door de huisartsenkringen kunnen worden aangeleverd aan het Departement Zorg.

Het decreet van [DATUM] tot wijziging van de regelgeving over de organisatie van de eerstelijnszorg voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood, de zorgraden en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het digitale zorg- en ondersteuningsplan, de financiering van de eerstelijnszorgaanbieders en voor beleidsdoelinden laat in het artikel 34, tweede lid, toe om voor het artikel 22 van het decreet, welke de decretale rechtsgrond vormt voor de verwerking van de persoonsgegevens van de actieve huisartsen en de huisartsen in opleiding, een datum van inwerkingtreding vast te stellen die voorafgaat aan 1 januari 2025.

Teneinde de bevraging vroeger van start te kunnen laten gaan wordt de inwerkingtredingsbepaling daarom gewijzigd en zal dit besluit en het artikel 22 van voornoemd decreet in werking treden op 15 augustus 2024. Uitzondering wordt wel voorzien voor wat betreft de bepalingen die de bevoegde dienst aanduiden in het kader van het digitale zorg- en ondersteuningsplan. Deze artikelen zullen nog altijd pas in werking treden op 1 januari 2025 (net zoals de decretale rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het digitale zorg en ondersteuningsplan). Het artikel 1 van het ontwerp van besluit werd om die reden ook technisch gewijzigd om een afzonderlijke inwerkingtredingsdatum te kunnen bepalen tussen de gegevensverwerking in het kader van het artikel 22 van voornoemd decreet en de gegevensverwerking in het kader van het digitale zorg- en ondersteuningsplan.

b) Verwerking van het RIZIV-nummer

De huisartsenkringen zullen aan het Departement Zorg eveneens, naast de naam en de voornaam en de contactgegevens, het RIZIV-nummer bezorgen van de actieve huisarts of de huisarts in opleiding.

Dit nummer zal gebruikt worden als het uniek identificatiemiddel om de gegevens die de huisartsenkring bezorgt aan de ingevulde bevraging van de huisarts en de praktijkbevraging te koppelen. De betrokken huisarts of huisarts in opleiding moet dit gegeven dan ook niet zelf meer ingeven in de bevraging die hem wordt bezorgd. Aan het ontworpen artikel 8, eerste lid, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen wordt daarom een punt c) toegevoegd. Omdat conform het artikel 23, §2, tweede lid, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders dit gegeven wordt verwerkt in het kader van het doeleinde “het nemen van beleidsmaatregelen om de eerstelijnszorg te versterken”, wordt er eveneens bijkomend naar dit doeleinde verwezen.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor de organisatie van de eerstelijnszorg. Om zowel de samenwerking binnen de eerste lijn te bevorderen alsook het zorgaanbod in kaart te brengen is een duidelijk regelgevend kader m.b.t. gegevensdeling nodig.

De decretale basis om gegevens te delen wordt uitgewerkt in het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders (hierna: decreet van 26 april 2019). In afwachting van deze decretale basis werden in het verleden in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen reeds enkele belangrijke elementen opgesomd om de toegankelijkheid van de huisartsenzorg in kaart te brengen en huisartsen te stimuleren om hun gegevens te delen.

De Raad van State merkte op in haar advies nr. 72.175/3 van 12 oktober 2022, randnummer 5, over het besluit van de Vlaamse Regering tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen dat de decretale rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens onvoldoende was voor wat betreft de opdracht voor de huisartsenkringen.

Het voorliggend besluit stemt daarom de bijhorende uitvoeringsbesluiten voor wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens af op het decreet van 26 april 2019. Specifiek wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen hiervoor aangepast. Op die manier kunnen huisartsenkringen meewerken om het bestaande huisartsenaanbod in Vlaanderen op een juridisch correcte wijze in kaart te brengen. De individuele huisarts wordt gestimuleerd om zijn gegevens te delen, door dit te koppelen aan het bekomen van een renteloze lening voor de uitbouw van een huisartsenpraktijk of aan het bekomen van een tegemoetkoming voor de loonkost of telesecretariaat in de praktijk.

Dit besluit duidt het Departement Zorg aan als de dienst die de persoonsgegevens verwerkt voor volgende doeleinden:

- de afhandeling en controle van de financiering om de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire praktijkvoering te ondersteunen;
- het nemen van beleidsmaatregelen om de eerstelijnszorg te versterken;

- het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieders om hen een bevraging te laten invullen die het aanbod van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied in kaart brengt;
- het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieder met het oog op crisiscommunicatie en informatiecampagnes van de Vlaamse overheid.

Het Departement Zorg wordt aangeduid als de bevoegde dienst die de persoonsgegevens ontvangt in het kader van zijn rol in het digitale zorg- en ondersteuningsplan.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel wijst het Departement Zorg, vermeld in artikel 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 aan als de dienst welke conform artikel 23, §1, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders (hierna: decreet van 26 april 2019) persoonsgegevens verwerkt in het kader van:

- de afhandeling en controle van de financiering om de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire praktijkvoering te ondersteunen;
- het nemen van beleidsmaatregelen om de eerstelijnszorg te versterken;
- het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieders om hen een bevraging te laten invullen die het aanbod van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied in kaart brengt;
- het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieder met het oog op crisiscommunicatie en informatiecampagnes van de Vlaamse overheid.

Hiernaast wordt het Departement Zorg aangeduid als de bevoegde dienst die de persoonsgegevens ontvangt als vermeld in artikel 23/3 van het voormelde decreet in het kader van zijn rol in het digitale zorg- en ondersteuningsplan.

Artikel 2

Dit artikel brengt een wijziging aan in de erkenningsvoorwaarden van de huisartsenkringen, vermeld in artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen.

Ingevolge het artikel 8, eerste lid, 8°, van het voormelde besluit, rapporteerden de huisartsenkringen jaarlijks bepaalde gegevens aan het Departement Zorg over de actieve huisartsen en huisartsen in opleiding in hun werkingsgebied, teneinde beleidsmaatregelen te kunnen nemen om de huisartsengeneeskunde en de eerstelijnszorg te versterken. Conform het nieuwe artikel 23 van het decreet van 26 april 2019 zal het Departement Zorg de eerstelijnszorgaanbieders contacteren om hen een bevraging te laten invullen die het aanbod van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied in kaart brengt.

De erkenningsvoorwaarde vermeld in het artikel 8, eerste lid, 8°, wordt daarom vervangen door een jaarlijkse rapporteringsverplichting van de huisartsenkringen aan het Departement Zorg om de naam en voornaam van de actieve huisartsen en de huisartsen in opleiding binnen hun werkgebied te bezorgen, evenals hun contactgegevens. Dit laat het Departement Zorg toe om deze huisartsen en huisartsen in opleiding en hun praktijk te contacteren om een vragenlijst in te vullen waarmee het aanbod van de eerstelijnszorg in kaart kan worden gebracht.

Ingevolge het advies nr. 2024/003 van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens werden de contactgegevens verduidelijkt in het ontwerp van besluit.

Ingevolge het standaardadvies nr. 65/2023 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd een vierde lid toegevoegd aan artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende huisartsenkringen dat bepaalt dat de erkenningsvoorwaarde, vermeld in het artikel 8, eerste lid, 8°, van hetzelfde besluit niet van toepassing is op de huisartsenkring die het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als werkgebied heeft.

Naast het verduidelijken van de contactgegevens werd eveneens toegevoegd dat het RIZIV-nummer van de actieve huisarts of de huisarts in opleiding door de huisartsenkringen aan het Departement Zorg wordt bezorgd, zodat deze kan gebruikt worden als uniek identificatiemiddel voor de koppeling van de gegevens afkomstig van de huisartsenkring en de later ingevulde bevraging en zodat de huisarts dit zelf niet meer moet ingeven op de bevraging.

Artikel 3

In artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 ter ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen worden het vijfde en zesde lid opgeheven.

Deze leden bepalen dat het Departement Zorg de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de aanvragen van een tegemoetkoming als vermeld in artikel 10 van voormeld besluit of voor de aanvragen van een renteloze lening als vermeld in artikel 6 en 7 van voormeld besluit en bepaalt de bewaartermijn van deze aanvragen.

Het nieuwe artikel 23, §4, van het decreet van 26 april 2019 legt vast dat het Departement Zorg de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van persoonsgegevens bij de afhandeling en controle van de financiering om de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering te ondersteunen als vermeld in artikel 8 van dit decreet. Het artikel 23, §3, eerste lid van het decreet van 26 april 2019 legt eveneens de bewaartermijn vast van de gegevens die hierbij worden verwerkt. Gezien de verwerkingsverantwoordelijkheid en de bewaartermijn van deze persoonsgegevens dus al op decretaal niveau geregeld wordt, worden de overeenkomstige bepalingen in voormeld besluit opgeheven.

Artikel 4

Dit artikel past het artikel 4 van voormeld besluit van 9 december 2022 aan. Het artikel 4 bepaalt dat een huisarts, die een tegemoetkoming als vermeld in artikel 10 van het voormelde besluit of een renteloze lening, als vermeld in artikel 6 of 7 van voormeld besluit ontvangt, verplicht bepaalde gegevens aan de administratie moet bezorgen, namelijk:

- het beroepsadres van de praktijk;
- de samenstelling van de praktijk met een overzicht van alle aanwezige disciplines;
- de aanduiding van het tewerkstellingsstatuut per aanwezige discipline;
- het gehanteerde financieringssysteem.

De Raad van State uitte, zoals hierboven vermeld, in zijn advies nr. 72.175/3 van 12 oktober 2022 zijn twijfels of voor elke verwerking van de persoonsgegevens opgenomen in het voormeld besluit van 9 december 2022 een voldoende decretale rechtsgrond aanwezig was voor de verwerking van persoonsgegevens en vroeg om de decretale rechtsgrond te verduidelijken.

Om deze reden werd bij decreet van [DATUM] tot wijziging van de regelgeving over de organisatie van de eerstelijnszorg voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood, de zorggraden en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het digitale zorg- en ondersteuningsplan, de financiering van eerstelijnszorgaanbieders en voor beleidsdoeleinden een duidelijke decretale basis gecreëerd in het decreet van 26 april 2019 voor het Departement Zorg om voormelde persoonsgegevens van de huisartsen te verwerken. Deze decretale basis bevat echter geen verplichting om deze gegevens te bezorgen, deze gegevens worden opgevraagd via een vrijwillig door de eerstelijnszorgaanbieder in te vullen vragenlijst.

Het artikel 4 van het voormeld besluit van 9 december 2022 wordt door dit artikel vervangen, om enerzijds een duidelijke koppeling te maken met de decretale rechtsgrond, vermeld in artikel 23 van het decreet van 26 april 2019 en anderzijds om de verplichting voor de huisartsen en huisartsen in opleiding om bepaalde persoonsgegevens mee te delen om gerechtigd te zijn op een tegemoetkoming of renteloze lening te behouden.

Op basis van dit artikel zullen de huisartsen jaarlijks aan het Departement Zorg de gegevens, vermeld in artikel 23, §2, tweede lid, 2°, a) tot en met d), moeten bezorgen, teneinde het Departement Zorg in staat te stellen om beleidsmaatregelen te nemen om de eerstelijnszorg te versterken. Dit betreft minimaal de volgende gegevens:

- het adres van de praktijk;
- de praktijkvorm;
- het gehanteerde vergoedingssysteem in de praktijk;
- het aanbod, de aanwezige disciplines en de tewerkstellingsgraad van de verschillende disciplines in de praktijk.

Deze verplichting geldt niet ten aanzien van de huisartsen (in opleiding) die niet actief zijn in het Nederlandse taalgebied.

Artikel 5

Dit artikel brengt een wetgevingstechnische wijziging aan in het artikel 9 van het voormelde besluit van 9 december 2022, ten gevolge van de vervanging van het artikel 4 van dit besluit.

Artikel 6

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het voorliggende besluit en de inwerkingtreding van het artikel 22 van het decreet van [DATUM] tot wijziging van de regelgeving over de organisatie van de eerstelijnszorg voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood, de zorgraden en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het digitale zorg- en ondersteuningsplan, de financiering van de eerstelijnszorgaanbieders en voor beleidsdoeleinden.

De datum van inwerkingtreding werd vastgelegd op 15 augustus 2024, zodat de bevraging van de actieve huisartsen en de huisartsen in opleiding teneinde het aanbod van de huisartsengeneeskunde in het Nederlandse taalgebied te kennen kan starten vanaf het najaar van 2024. In afwijking hiervan zal het artikel 1, 2°, waarbij het Departement Zorg wordt aangewezen als de bevoegde dienst die persoonsgegevens verwerkt in het kader van het digitaal zorg- en ondersteuningsplan pas in werking treden op 1 januari 2025 (net zoals de decretale bepalingen betreffende het digitaal zorg- en ondersteuningsplan).

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen verduidelijking.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De Inspectie van Financiën heeft geadviseerd op 13 november 2023.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies verleend aan het ontwerp van besluit voor wat betreft de aanpassingen betreffende de gegevensverwerking.

Wat betreft de bepalingen rond reservevorming voor sociaal passief bij de huisartsenkringen verleende de Inspectie van Financiën een negatief advies. De ontworpen bepaling werd door de Inspectie van Financiën, omwille van niet-limitatieve en niet-terugvorderbare karakter eerder als een gift beschouwd, dan als een subsidie. De Inspectie van Financiën is eveneens van oordeel dat de huisartsenkringen over voldoende eigen ontvangsten beschikken om het sociaal passief aan te leggen. De Inspectie van Financiën wijst er eveneens op dat de het Fonds Sluiting Ondernemingen kan tussenkomen bij de sluiting van de vzw van de huisartsenkring.

Naar aanleiding van het advies van de Inspectie van Financiën werd het ontwerp van besluit aangepast. Het aanleggen van een sociaal passief zal nog steeds mogelijk zijn, maar dit sociaal passief zal deel uitmaken van de wettelijke reserve. Omdat het sociaal passief, voornamelijk bij kleinere huisartsenkringen, een belangrijk deel kan uitmaken van de wettelijke reserve, wordt de grens van de gecumuleerde wettelijke reserve verhoogd van 50% naar 60% van het subsidiebedrag van de laatst gesubsidieerde werkingsperiode.

Met toepassing van het artikel 31, §1, van het BVR VCO is het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting vereist.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, is verleend op 7 december 2023.

De Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, geeft geen akkoord voor de mogelijkheid om sociaal passief aan te leggen noch voor de verhoging van de grens van de gecumuleerde wettelijke reserve naar 60%.

Deze bepaling werd uit het ontwerp van besluit verwijderd.

Het huidige artikel 21 in het BVR betreffende de huisartsenkringen rond de reservevorming bepaalt de grens van de gecumuleerde wettelijke reserve op 50%. Dit is conform de percentages zoals opgenomen in artikel 72 van het BVCO. Dit artikel behoeft dus niet gewijzigd te worden.

Idem voor het sociaal passief: het huidige artikel 21 staat de aanleg van een sociaal passief niet toe. Dit artikel behoeft dus niet gewijzigd te worden.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact op de begroting.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand en ook niet op de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van besluit heeft geen invloed op het personeel van de lokale besturen en ook niet op hun uitgaven of investeringen.

De lokale besturen worden niet verplicht tot een aangaan van financiële engagements.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van het ontwerp van besluit zal hierover het advies van de Raad van State worden ingewonnen.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van het Departement Zorg als de bevoegde dienst, vermeld in artikel 23, §1, eerste lid, §2, eerste, tweede en derde lid, en §3, en artikel 23/4, 5°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van, de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS